

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Fru Laursens Realskole
ÅRHUS

1950

Fru Laursens Realskole

Fru Laursens Realskole blev oprettet i året 1886. Fra 1888 til 1901 ledede fru pastor Anna Laursen skolen, og den har efter hende fået sit navn. Siden 1901 har skolen haft ret til at afholde alm. forberedelseseksamen (præliminæreksamen) og har siden da dimitteret ca. 1000 elever med denne eksamen. Skolen har til huse i Hjelmensgade 12 i en rolig gade, så undervisningen sjældent generes af støj udefra. Skolens klasseværelser er lyse og rummelige og vender alle på to nær mod sydøst eller sydvest. Gymnastiksalen er stor og har ovenlys. Desuden findes et særlokale til håndgering og et til naturhistorie og fysik, hvor skolens store samling af naturhistoriske præparater og fysiske apparater findes.

Men vigtigere end det ydre er skolens indre liv. Og det søger vi efter evne og de foreliggende muligheder at indrette sådan, at eleverne med tryghed og glæde kan møde til deres arbejde på skolen. — At gå i skole er et arbejde; dette arbejde ledes og planlægges af lærerne; men uden elevernes interesserede medarbejde går det ikke, som det skal. Det vil da være vor opgave som ledere at samle lærere, der vil være med til at gøre skolen til et trygt sted, hvor børnene med glæde og frisk mod går til arbejdet; fordi alle er optaget af at nå det bedst mulige resultat.

Skoleåret 1949—50, der nu snart er gået, har været et meget roligt år. Forholdene og sindene er faldet til ro efter krigstidens uro, og alt er gået sin rolige og jævne gang. Vi havde skolefest d. 11. november, og der var som sædvanligt overfyldt hus i Østergades forsamlingsbygning. Den 21. februar havde vi et pænt besøg forældremøde, ligeledes i Østergade, hvor skolepsykolog M. Danielsen, Odense, talte over emnet: Kan forældre lære noget af børnepsykologien? — Og ellers har dagene været fulde af små og større

problemer og begivenheder; men de egner sig ikke til at genfortælle.

Vi arbejder stadig med planer om modernisering af gymnastiksalen sammen med indretning af omklædningsrum og baderum; men der er mange vanskeligheder at overvinde, og mange problemer at løse. Myndighederne skal overbevises om, at det er påkrævet, ellers kan der ikke skaffes byggetilladelse. Den bedste løsning af de forskellige rums placering skal findes, og endelig skal penge-spørgsmålet være i orden.

En skole er en levende organisme, den må udvikle sig efter de kræfter, der rører sig i den og uden om den. Vi vil prøve, så godt vi kan, at følge med i udviklingen og samtidig bestræbe os på at lede den i den retning, der for os er den rigtige. Deri ligger vor opgave og vort ansvar.

Dane og I. C. Danielsen.

Moderens pligter mod det skolesøgende barn

Uddrag af et radioforedrag af skolepsykolog,
cand. psych. M. Danielsen, Odense

Båndet mellem moder og barn

Båndet mellem moder og barn er et af de stærkeste bånd, der findes. Der kan komme så meget ondt mellem mor og barn, der kan komme bitterhed og nervøsitet, had og raseri. Tusinde mile og menneskealdre kan gå imellem mor og barn, båndet binder dog. Vi kan måske logisk bevise, at en far, en anden slægtning, samfundet, og hvad ved jeg, har lige så store pligter mod barnet som moderen, men hjertet siger noget andet. Ingen føler så meget sin pligt overfor barnet som moderen. Denne pligtfølelse må vi være taknemmelige for; vi må opelske den, men undertiden retlede og afbalancere den.

Moderens opgave overfor barnet er af dobbelt art. Hun skal være barnet behjælpelig med at få den rigtige kontakt med omverdenen, med andre mennesker, men samtidig skal hun gøre sig selv overflødig. Hun skal lade barnet prøve vingerne selv; hun skal finde sig i og ofte selv medvirke til, at nogle af båndene løsnes. Det er en nødvendig proces, hvis barnet skal blive det selvstændige menneske, som ikke mindst moderen ønsker, det skal blive. Moderen har her noget af en Johannes-døbers opgave: at berede vejen for barnet og så selv trække sig tilbage. Tit er det svært for moderen at løse denne opgave. Moderen må lære at respektere barnet som den selvstændige personlighed, det er og skal have lov til at være. Jo bedre moderen forstår dette, jo bedre bevares de værdifulde bånd, som kan være stærke og bærende livet igennem.

Skolemodenhed

Der kunne nævnes en hel del ting, der hører til det meget sammensatte, der er blevet kaldt skolemodenhed. I andre lande har man lavet særlige skolemodenhedsprøver, f. eks. Sverige. Herhjemme har man også syslet med tanken, men endnu ikke fundet noget, som man var helt tilfreds med. Hvis en kyndig psykolog

foretager en intelligensprøve, kan man få en hel del at vide om barnets skolemulighed. Moderen er i de fleste tilfælde den, der får mest at sige i sagen, og det gælder om, at hun bruger sine øjne og omtanke. Moderen må hjælpe det lille barn til at nå den fornødne udvikling. Hun må snakke med det, svare på dets spørgsmål, synge for det og fortælle for det. Hun må prøve at give barnet ting at tumle med, og hun må slippe barnet løs blandt andre børn. Nu ved jeg meget godt, at der er så mange ting, der gør, at det ikke er så let for en mor at være det for sit barn, hun gerne vil; men ved omtanke og ved at tage tiden iagt kan meget nås.

Støtten

Det er en stor overgang for et barn at begynde på skolen. Den kendte småbørnspædagog Claus Eskildsen har engang skrevet, at de to største omvæltninger i et menneskes liv er, når det skal i skole, og når det skal giftes. Moderen har pligt til at gøre overgangen så let som mulig. Moderen må både opdrage sig selv og barnet til det. Der er mødre, for hvem det er en sorgens dag, når barnet skal i skole; nu synes de, de må dele barnet med en fremmed faktor. Her må moderen prøve at se væk fra egoistiske motiver og se på barnets vel.

Tidligere var det ret almindeligt, at barnet var bange for at komme i skole. Velmenende voksne og børn havde fortalt, at læreren var en tyran, hvis største lyst det var at prygle små børn. Det har gjort megen skade og er ikke udelukket endnu. Hvis moderen kan give barnet lejlighed til at hilse på dets kommende lærer, hvis hun kan finde et af dets kommende skolekammerater, er hun ofte med til at bane vejen for et ængsteligt barn. Hun må fortælle barnet om alt det spændende, det skal opleve i skolen, så det møder med forventning og glæde. Starten er meget væsentlig for mange børn.

Hjemmearbejde

Når barnet er begyndt på skolen, kommer problemet med hjemmearbejdet, og hvor meget hjælp hjemmet skal yde her, og i de fleste tilfælde bliver det vel moderens opgave. Nu er meningene om hjemmearbejdets nødvendighed og berettigelse ret delt både blandt lærere og forældre. Men den mest udbredte mening og praksis er vel nok, at det er godt, hvis barnet ret hurtigt får små opgaver at løse derhjemme. Den største værdi af dette er efter min mening, at forældrene her bliver orienteret om barnets fremgang i skolen, hvis de da ellers lægger en smule mærke til det. Opgaverne må ikke være for tidskrævende. Det at skrive en side i en stilebog er et mere krævende arbejde af et 7 års barn, end læreren ofte tænker sig, hvis han da ikke er så heldig selv at have børn, der har været ude for det. Skal moderen da hjælpe

barnet med hjemmearbejdet, må det i hvert fald være hjælp til selvhjælp. Moderen må ikke regne opgaverne for barnet, men nok hjælpe det over vanskelige punkter og så trække sig tilbage, så snart barnet igen selv kan. Det samme gælder læsning. Almindeligvis er det galt, hvis moderen først læser lektien for barnet og så lader barnet læse det bagefter. Mange børn, der har læsevanskeligheder, undgår i lange tider at blive erkendt af denne grund, idet de har lært lektien udenad. Læreren opdager så ikke vanskeligheden før efter 2—3 års forløb. Børnene skal selv læse teksten; de vanskelige ord skal de, evt. ved moderens hjælp, have lov til at klare selv. Det er meget væsentlig, at moderens tilsyn med skolearbejdet sker i den rigtige atmosfære. Skal den foregå under tvang og trusler, under skænden og gråd, ja endog slående argumenter, hvad man ikke så sjældent præsenteres for, slås meget i stykker. Det kan skabe en uvilje mod skolearbejdet og skolen, som ikke er så let at få bugt med. Disse hjælpestunder burde forløbe i en atmosfære af hyggelighed og tryghed, og hvis de gør det, kan det blive værdifulde stunder, som kan knytte bånd mellem mor og barn på en ny måde. Men desværre er der jo mange ting, der gør, at det ikke altid forløber så harmonisk. Mor har så lidt tid, mor er nervøs og bliver let utålmodig, barnet har måske meget svært ved skolearbejdet enten i sin helhed eller på et enkelt område. Travlheden skulle ikke være så svær at klare. Som sagt skal mor ikke gøre skolearbejdet for barnet, kun kikke en smule efter det, give et enkelt nap her og der, og det kan udmærket gøres, mens hun rører i gryden, støver af eller pusler om den lille. Jeg har truffet en hel del familier, hvor far og mor deler hjælpen mellem sig. Far kikker måske efter regneopgaverne, og mor hører efter læsningen. Det er sikkert en udmærket foranstaltning og hjælp til, at det ikke bliver så trættende.

Som sagt er der delte meninger om hjemmearbejdet navnlig i forskolealderen. Det er ikke min opgave her at tage standpunkt i denne diskussion, men det er en kendsgerning, som enhver pædagog vil bekræfte, at en del børn, som strandede på skolens skær, ville have klaret det, hvis der var ydet en smule hjælp og tilsyn fra hjemmets side.

Men dette med hjemmearbejdet bør have ret snævre grænser; det er ikke så sjældent, man træffer forældre, der fortæller, at deres barn har brugt 2 á 3 timer til hjemmearbejdet lige fra skoletidens begyndelse. Her er vi langt ude over de forsvarlige og rimelige grænser. Her undgår man næppe, at barnet tager alvorlig skade på sin sjæl. Her må man ikke undre sig over, at barnet bliver vanskeligt at have med at gøre, at det bliver træt og nervøst. Så er skolefremgangen købt for dyrt. Det er vanskeligt at angive en bestemt maksimumtid for hjemmearbejdet, men hvis et barn i 1. kl. skal have mere end en time til sin hjemmeforbere-

delse med nogenlunde koncentreret arbejde, er det for meget af det gode.

Ved hjemmearbejdet med skolesagerne gælder samme hovedregel som på en række andre områder, at moderen vel skal hjælpe, men hele tiden sigte mod at gøre sig selv overflødig. Målet er, at barnet helt selv kan klare ærterne og selv tage ansvaret for tingene. Det er meget forskelligt, hvornår det enkelte barn er nået så vidt. Børn er forskellige, og denne forskellighed har moderen en særlig pligt til at afbalancere. I en skole er man mere nødt til at behandle børnene som en helhed, selv om hensynet til det enkelte barn er kommet meget stærkt frem i forgrunden i de senere år.

Mange mødre vil have gjort den erfaring, at børn, der forlængst er nået så vidt, at de kan klare sagerne på egen hånd, igen kommer og trænger til en smule hjælp, når de kommer i mellemskole. Her tror jeg, man igen gør klogt i at hjælpe; nogle børn trænger til en smule hjælp, når de skal starte med sprogundervisning, andre med matematikundervisning. Her gælder samme grundsætning, at man skal hjælpe, men ikke mere end nødvendigt og tilstræbe, at hjælpen bliver overflødig.

Kontakt med skolen

I de allerfleste tilfælde vil en mor få den bedste modtagelse, når hun kommer til læreren for at tale om sit barn, og en sådan samtale er ofte af største værdi. Moderen lærer et og andet om skolens arbejde, så hun bedre kan hjælpe barnet og forstå, hvorfor tingene bliver ordnet, som de gør, på den anden side får skolen værdifulde oplysninger om barnet. Mange misforståelser kan jævnes med få ord. I de senere år har man en del steder holdt klassemøder, hvor forældrene til en bestemt klasse er inviteret for at drøfte børnene og arbejdet i denne klasse. Det er noget meget værdifuldt, og mødrene må se at give møde og få fædrene med og så også komme med spørgsmål og indvendinger, men heller ikke glemme at bringe en anerkendelse og en tak for, hvad de har indtryk af, der er værdifuldt i skolen. Skolearbejdet er vanskeligt og opslidende; en velment tak kan varme og bære over mange vanskeligheder. Ikke mindst, hvor der er særlige vanskeligheder med barnet, er det meget væsentligt, at skolen og hjemmet er nøje i kontakt med hinanden. Hvis der har været rapserier, skulkerier eller andre uregelmæssigheder, må mor ikke synes, det er flovt at bede skolen hjælpe med nænsomt at få barnet ind på gode vaner. Vær sikker på, at skolen vil være forstående. Der er så mange forhold derhjemme, der har stor indflydelse på barnets skolearbejde. Man kan nævne en så simpel ting som at sørge for, at børnene får tilstrækkelig søvn. Den kendte engelske skolepsykolog Burt fortæller i en af sine bøger om et interessant og næsten

barokt forsøg: I en klasse var børnene noget tilbage i regning. Man delte klassen i to ensartede dele. Den ene fik gennem længere tid ekstratræning i regning, mens de andre fik lejlighed til at sove en time på skolen hver dag. Efter forsøgsperiodens slutning blev børnenes regnedygtighed igen undersøgt. Begge grupper havde gjort fremskridt — men den del af klassen, der havde sovet, havde gjort størst fremskridt.

Ydre forhold

De økonomiske forhold er ikke det eneste, der betyder noget, men de ydre forhold spiller dog en ret stor rolle. De vanskelige boligforhold er til stor gene for barnets skolefremgang. Omtanke fra moderens side kan ofte bøde noget på det. Hvis der er mange i en lille lejlighed, må man lære barnet at ordne skolearbejdet, når der er lejlighed dertil, den tid på dagen, hvor der er færrest mennesker til stede.

Tøjet er ikke helt uvæsentligt, om ikke for barnets skolefremgang, så for dets stilling i kammeratkredsen. Børnene vil helst ikke stikke alt for meget af mod kammeraterne. Det bør moderen tage et vist hensyn til. Selvfølgelig skal hjemmets økonomi ikke sprænges for at skaffe barnet lige så elegant beklædning, som dets kammerater har. Barnet må tværtimod lære at forstå, at når tøjet er helt og rent, er det andet uvæsentligt. Men moderens mere eller mindre fikse ideer bør ikke være sten på barnets vej. Hun bør ikke tvinge sin store pige til at bruge beklædning, som de fleste af kammeraterne vil kalde oldnordisk.

Overgangsalderen

Det er vanskeligt at være opdrager, det er vanskeligt at være far og mor, og særlig vanskeligt bliver det, når barnet kommer i overgangsalderen, når det skal til at være voksent sjælelig, legemlig og praktisk. Her er det, som om barnets frigørelse over for forældrene er særlig udpræget. Denne periode falder delvis i skoleårene. Barnet ønsker at blive selvstændigt og skal også have lov til det, men samtidig trænger det til forældrenes sympati og forståelse. Moderen må lære at lade barnet bestemme så meget som muligt selv. Lad ikke ubetydelige ting blive konfliktstof. Hvis den store pige vil have halvstrømper, mens De synes, lange strømper bedre passer til temperaturen, så lad hende selv gøre erfaringer, hvis hun ikke er meget sart. Giv ikke flere ordrer til de store børn end højst nødvendigt, men sig ganske roligt, hvad De synes, og hvad De vil sætte pris på, og overlad det så ellers til barnet selv. Respekter barnet som en selvstændig personlighed. Dette gælder ikke mindst, når barnet er ved at blive voksen. Mor kan ikke vælge kammerater for sit store barn. Hvis barnet ingen kammerater har og ikke savner det, skal man ikke tvinge det til det.

Men det er meget vigtigt, at hjemmet åbnes for kammeraterne. Men derfor skal forældrene ikke føle sig foranledigede til at underholde eller være med hele tiden. Hvis De er så lykkelig, at Deres store dreng og pige har sit eget værelse, og det af og til har besøg af kammerater, så lad dem bare selv bestemme, om de vil være på værelset eller høre radio i dagligstuen. Giv dem en forfriskning af og til, men lad dem få deres kop te på deres eget værelse, hvis de helst vil det. Mange unge går i hundene, fordi hjemmet ikke accepterer deres kammerater, og fordi hjemmet ikke giver plads til hygge og selvstændigt samvær med kammerater.

Den skolesøgende halv voksnede må i længere tid end andre leve i et ydre afhængighedsforhold til forældrene, det kræver særlig hensyntagen. Disse unge er ofte tilbøjelig til at få en ensidig, intellektuel udvikling. Moderen må være behjælpelig med, at deres følelsesliv og deres interesse for dagliglivets problemer også udvikles. Meget af, hvad der her er nævnt, er fælles pligter for far og mor, men i de fleste tilfælde er det moderen, der må bære hovedbyrden. Dog må det betones, at netop m. h. t. at hjælpe barnet til rette, har forældrene fælles pligter, og en far og en mor må være klare over, at et ægteskabs forlis vil kaste dybe skygger på barnets vej også på dets skoleliv. Men den enlige mor behøver nu heller ikke at fortvivle.

Man må lade børnene leve deres eget liv og dog leve med i deres daglige liv også skolelivet. Hvad om mor af og til læste højt for skolebørnene af litteraturen, de har hørt om i skolen, eller om man hjemme synger de sange, børnene er i færd med at lære. Skolen og hjemmet er to forskellige verdener. Det er væsentligt, at disse to verdener er i harmoni med hinanden. Her har mor betydning for at kunne gøre en indsats.

Skolelægeordningen

Af skolens læge, dr. Niels Lassen

Skolelægeordningen i Aarhus har bestaaet i godt 1 aar, og skolebestyrer Danielsen har bedt mig meddele lidt om, hvorledes ordningen har fungeret ved Fru Laursens Realskole og lidt om resultaterne.

I det forløbne aar er samtlige børn undersøgt. Gangen i undersøgelsen er den, at før foretagelsen af første undersøgelse meddele forældrene paa den tilstillede trykte blanket svar paa en hel del oplysninger vedr. barnet. Disse oplysninger føres ind paa barnets journal. Før undersøgelsen foretages, vejer og maaler sygeplejersken barnet. Børnene i 1. klasse vil i reglen være undersøgt i forvejen ved den saakaldte helbredsundersøgelse, og disse helbreds-kort overlades venligst til skolelægen af pt's egen læge, saa man

herved faar et godt grundlag at bygge den videre undersøgelse paa. Den objektive undersøgelse, der foregaar i lægeværelset paa Paradisgades skole, i reglen i overværelse af et af barnets forældre og ofte med tilslutning af klasselæreren, er en almindelig fuldstændig undersøgelse, hvor barnet er afklædt. Syn og hørelse, ryg, brystkasse, lemmer, hjerte, lunger, mave o. s. v. undersøges, og resultaterne opnoteres i barnets journal. Naar der findes sygelige tilstande, henvises barnet til sin egen læge, der meddeler tilbage til skolelægen resultaterne af sin undersøgelse og behandling. Som det bemærkes, ligger al behandling hos barnets sædvanlige læge. Henvisningernes antal maa ventes at falde. En af de hyppigste henvisningsaarsager har været nedsat syn, der har været forholdsvis faa børn med daarlig hørelse, derimod er der en del børn med daarlig holdning, rygskevthed, udstaaende skulderblade. De noget sværere grader henvises til læge.

Foruden den almindelige undersøgelse er børnene undersøgt med henblik paa, om de reagerer positivt eller negativt over for tuberkulin. De børn, der ikke reagerer paa tuberkulinprøverne, den saakaldte plasterprøve for de mindre børns vedkommende, mantouxprøven for de større børns vedkommende, er med forældrenes tilladelse henvist til calmettevaccination. Vaccinationen mod tuberkulose foretages af Centralstationen. Calmettevaccinationens gennemførelse betyder, at børnene erhverver en vis større modstandsdygtighed over for tuberkulose.

Det har været morsomt at arbejde med børnene, der har taget undersøgelseerne med godt humør, og interessen hos forældrene synes at have været helt god, idet der er mødt forældre med næsten hvert 3. barn. Det er navnlig de mindre børns forældre, der kommer.

Man faar ved undersøgelserne bekræftet den store betydning for børnene af, at de i deres opvækst lever under gode kaar, faar god mad, rigelig hvile, frisk luft og lever i harmoni med deres omgivelser.

Niels Lassen.

Lærerpersonalet og Fagfordelingen 1949—50

Forstander J. C. Danielsen: Dansk, tysk, religion.

Lærerinde fru K. Baagø: Engelsk, tysk, fransk.

Lærerinde fru E. Bllirup: Geografi, dansk, regning, håndarbejde.

Lærerinde frøken A. M. Christiansen: Gymnastik, tegning.

Lærerinde fru D. Danielsen: Dansk, religion.

Overlærer cand. mag. Sv. Fog-Nielsen: Engelsk, tysk, fransk.

Lærerinde fru V. Fog-Nielsen: Håndarbejde.

Forhenv. skolebestyrer cand. polyt. Axel Hansen: Regning, matematik.

Inspektør A. Hartvig: Historie, naturhistorie.
Handelsskoleadjunkt H. Laursen: Regning, matematik.
Lærerinde frøken K. Laursen: Geografi, regning, skrivning.
Lærerinde frøken I. Nielsen: Fysik, regning, matematik.
Pastor G. Poulsen: Dansk, religion, historie.
Lærer V. Rønlev: Gymnastik, fysik, sang.
Lærerinde fru E. Stoye: Dansk, skrivning.

Undervisningen

Hjemmearbejde og optagelse i skolen

Underklasserne (1. kl.—5. kl.). I de to første klasser indskrænker hjemmearbejdet sig til lidt afskrivning og nogle få regneopgaver daglig. I 3. og 4. klasse får eleverne tillige små lektier i religion, historie og geografi, men nøje afpasset efter klasse og alder. I 5. klasse begynder undervisningen i fysik samtidig med, at der stilles større krav i de andre fag. I timerne lægges arbejdet således til rette af lærerne, at hver enkelt elev i højere grad end tidligere er i aktivitet. Derfor behøver eleverne måske ikke at ofre så megen tid på hjemmearbejdet. Men dog må man ikke tro, at dette ganske eller så godt som ganske kan bortfalde.

Realklasserne (I realkl.—V realkl.). I I realkl. er arbejdet en forberedelse til det egentlige realskolearbejde, og her begynder undervisningen i engelsk. I II realkl. optages undervisningen i tysk og i III realkl. i matematik. Fagkredsen er nu fuldstændig (dog påbegyndes det valgfri fag, fransk, først i IV realkl.). Med alderen og modenheden øges nu kravene og arbejdstempoet, gennem de tre sidste klasser, indtil eksamen i V realkl. I realklasserne må vi stille uafviselige krav om et vist mål af hjemmearbejde. I sproglektierne må gloser og oversættelse læres så korrekt som muligt hjemme, medens taleøvelserne efter sagens natur henlægges til timerne på skolen. Der gives til hver skoledag bestemte lektier for, og for at eleverne kan få det fulde udbytte af deres skolegang, kan det ikke indtrængende nok tilrådes, at en bestemt tid daglig forbeholdes lektierne.

Ved at lade børnene begynde i 1. underskoleklasse og fortsætte gennem skolen kan der sikres dem en rolig udvikling, der uden overanstrengelse giver en god eksamen til det jævnt begavede og pligttopfyldende barn.

Har eleven ikke gennemgået skolens egen underskole, men udelukkende søger skolen for at få en eksamen, er 1. realklasse (11—12 års alderen) normalt den bedste klasse at blive optaget i.

Velbegavede og velfunderede unge mennesker i 14—15 års alderen, der af en eller anden grund ikke i 11—12 års alderen har påbegyndt realskoleundervisning, kan optages i III realklasse.

Karakterer

For at holde hjemmene underrettet om børnenes standpunkt i skolen sendes med visse mellemrum (se karakterbogen) meddelelse derom til hjemmet i form af karakterer eller vidnesbyrd. Karakterbogen må ses under synsvinklen meddelelse til hjemmet og ikke som en kategorisk afsagt dom over vedkommende elev. Skolen *kan* tage fejl eller ikke være underrettet om visse for elevens skolefremgang uheldige forhold. Under alle omstændigheder henstilles det til forældrene, hvor deres syn afviger væsentlig fra skolens, at søge samtale med forstanderen, klasselæreren eller faglæreren. Der kan være mange årsager til, at en elev ikke opnår så god skolefremgang, som det kunne ønskes af både hjemmet og skolen: sygdom uheldige kammerater, døvenskab o.s.v., alt sammen ting, som hjemmet og skolen i fællesskab må drøfte, da den ene af parterne måske ikke er opmærksom derpå.

Enhver eksamensskole benytter iflg. kgl. anordning den såkaldte »Ørstedes karakterskala«. Denne skala er nedenfor aftrykt med karakterernes betydning efter den i 1943 foretagne ændring og angivet i forklaringer efter undervisningsinspektionens cirkulære.

Karakter	Talværdi Ørstedes skala	Kvotient	Forklaring
ug	15	15,00-14,83	} Det udmærkede
ug÷	14 ² / ₃	14,82-14,50	
mg+	14 ¹ / ₃	14,49-14,17	} Det afgjort gode
mg	14	14,16-13,67	
mg÷	13 ¹ / ₃	13,66-13,00	Det i det hele tilfredsstillende
g+	12 ² / ₃	12,99-12,33	Det jævnt forsvarlige
g	12	12,32-11,00	Det jævne
g÷	10 ² / ₃		Det jævnt tarvelige
tg+	9 ¹ / ₃		} Det ringe
tg	8		
tg÷	5 ¹ / ₃		
mdl+	2 ² / ₃		} Det meget dårlige
mdl	0		
slet	÷16		Det ganske uantagelige

Til at bestaa eksamen kræves der 11,00 i gennemsnit.

Skolen henstiller indtrængende til forældrene at se børnenes karakterer ud fra disse forklaringer. Man hører ofte, at kun »en karakter med ug ved« er noget værd, men det må slås fast, at *mg er karakteren for det afgjort gode*, medens karaktererne over *mg+* kun gives for det exceptionelle.

Betalingsforhold

Hver elev betaler ved indmeldelsen i skolen kr. 10,00.

De månedlige skolepenge pr. elev i de forskellige klasser er:

1. klasse kr. 12,00	I realkl. kr. 20,00
2. — kr. 14,00	II — kr. 22,00
3. — kr. 16,00	III — kr. 24,00
4. — kr. 18,00	IV — kr. 26,00
5. — kr. 20,00	V — kr. 26,00

Skolepengene betales forud den 1. i hver måned; for juni—juli betales 1. juni. Skolepengene betales uden hensyn til ferie og forsømmelser. Er en elev syg i længere tid, betales for den måned, hvori sygdommen begyndte, og for de to næste. Eleverne i V real-klasse betaler for juli måned og kr. 35,00 i *eksamensgebyr*.

Søskendemoderation ydes pr. måned således: 4 kr. for nr. 2, 6 kr. for nr. 3, nr. 4 går frit.

Skolen har tilskud fra staten, amtet og kommunen; for disse gives en del hele eller delvise fripladser. Byens fripladser søges hos byrådet, de øvrige hos forstanderen — elever, der har hel eller delvis friplads, betaler brændselspenge og eksamensgebyr med fuldt beløb.

Udmeldelse må ske med en måneds varsel, og der betales skolepenge for den måned, i hvilken udmeldelsen sker, og den følgende. Udmeldelse til 1. juni og 1. juli modtages ikke.

Brændselspenge betales den 1. oktober, 1. december og 1. februar og fastsættes for et år ad gangen under hensyn til brændselspriserne. Satsen har i flere år været 8,00 kr. pr. rate.

Timer og frikvarterer

Den daglige timeplan ser indtil videre således ud:

1. time: 8 ⁰⁵ —8 ⁵⁵	5. time: 12 ¹⁰ —13
2. time: 8 ⁵⁵ —9 ⁵⁰	6. time: 13 ⁰⁵ —13 ⁵⁵
3. time: 10 —10 ⁵⁰	7. time: 14 —14 ⁵⁰
4. time: 11 ¹⁰ —12	

Da skolen besøges af mange udenbys elever, indrettes timeplanen så vidt gørligt under hensyntagen til de gældende tog- og rutebilplaner.

Før 2. time samles hele skolen til fælles morgensang.

Mellem 3. og 4. time er der spisefrikvarter. I vinterhalvåret spiser eleverne i løbet af første halvdel af spisefrikvarteret i klasseværelset under opsyn af en lærer. I sommerhalvåret spises på legepladsen, dog spises der som i vinterhalvåret i klasseværelset, hvis vejret er dårligt.

At elevernes leg og færden på legepladsen foregår ordentligt og sømmeligt overvåges af de inspektionshavende lærere.

Den 7. time anvendes kun i enkelte tilfælde og da kun i de ældste klasser til gymnastik.

Af skolens ordensregler

1. Eleverne skal møde på skolen senest 3 minutter før den fastsatte tid.
2. Ingen elev må forlade skolen i skoletiden uden forstanderens, klasselærerens eller den inspektionshavende lærers tilladelse.
3. Ønskes det, at et barn på grund af sygdom skal holde sig inde i frikvartererne, må det medbringe en seddel herom fra hjemmet. I almindelighed er det bedst for børnene, at de mellem skoletimerne kommer ud i det fri.
4. Har en elev forsømt undervisningen, må der medbringes skriftlig meddelelse fra hjemmet om grunden til forsømmelsen. Fritagelse for undervisningen gives kun undtagelsesvis og kun efter skriftlig eller telefonisk begæring fra hjemmet.
5. Beskadigelse af inventar eller andet skolen tilhørende skal straks meldes af ophavsmanden, der må erstatte skaden, hvis den er fremkommet med fortsæt eller ved grov uagtsomhed.
6. Eleverne må ikke opbevare penge i overtøj eller i pultene.
7. Elevernes bøger og skolerekvisitter, herunder også gymnastikdragt og gymnastiksko, må være tydeligt mærkede med navn.
8. Karakterbøgerne afleveres til klasselæreren senest 8 dage efter modtagelsen og forsynet med rette vedkommendes underskrift.

Smitsomme sygdomme

Når der i en familie med skolesøgende børn udbryder smitsom sygdom, således som skarlagensfeber, difteritis, tyfus, akut børnelammelse, smitsom hjernebetændelse o. lign., må skolen straks have underretning derom.

Fra hjem, hvor en af disse sygdomme findes, vil det være ubetinget nødvendigt at forbyde elever — selv om disse ikke selv er angrebne — adgang til skolen, indtil der foreligger lægeattest for, at de uden fare for smitte atter kan modtages.

Børn, der lider af mæslinger, må ikke modtages på skolen før mindst 10 dage efter sygdommens begyndelse.

Børn, der lider af kighoste, må ikke modtages på skolen før 4 uger efter krampehostens begyndelse.

Børn, der lider af røde hunde, skoldkopper, rosen, influenza, fåresyge eller halsbetændelse, må ikke modtages på skolen, så længe det akutte stadium varer.

Skoletandklinik

Ordnningen med skoletandklinikken omfatter kun elever, der er hjemmehørende i Aarhus kommune. Kontingentet er 1 kr. årlig, og der kan ansøges om fri behandling. Ved optagelse i 1. under-skoleklasse vil hjemmet få tilstillet en opfordring om at lade barnet behandle på skoletandklinikken. Elever, der tilflytter Aarhus og optages i højere klasser, kan kun optages til behandling, såfremt deres tænder er i fuldstændig orden.

Mælk på skolen

I spisefrikvarteret kan eleverne købe mælk. Mælken leveres af mejeriet »Vesterbro« og sælges i $\frac{1}{8}$ l flasker. Prisen er en speciel skolepris. Trods denne fordelagtige ordning forekommer det skolen, at børnene benytter sig for lidt deraf. *Mælk er bedre for barnet end slik.*

Skolebespisning

I efteråret 1949 fik privatskolerne i Århus ret til at deltage i den kommunale skolebespisning, dog endnu indskrænket til elever fra Århus komune. Deltagerne får hver en pakke mad (3, 4, 6 eller 8 stk.), et æble og en flaske mælk. Ca. 130 børn har deltaget i denne bespisning. Maden har været god og velbehandlet, og børnene har været glade for den. — Den megen tale om misfornøjelse med maden og deraf følgende sløseri kender vi meget lidt til. — Vi håber senere at kunne udstrække tilbudet til udenbys elever.

Cykler

Cykleproblemet har vi nu under kontrol, idet vi i kælderen har skaffet plads og stativer til ca. 150 cykler. Tilladelse til at cykle i skole og benytte cyklekælderen gives af inspektøren og selvfølgelig kun til dem, der bor i rimelig afstand fra skolen.

Skolescenen

Skolen er medlem af »Jydsk Skolescene«. Enhver elev i realklasserne kan blive medlem. Indmeldelsen sker i begyndelsen af skoleåret til klasselæreren, efter at hjemmet forud gennem en tryksag er gjort bekendt med de 3 forestillinger, der i vinterens løb vil blive opført af skolescenen på Aarhus Teater. Hver elev betaler 4,50 kr. ved indmeldelsen.

Feriebilletter

Enhver af skolens elever, der er hjemmehørende i Århus eller en af forstadskommunerne, kan gennem skolen få udleveret billet, gældende til en rejse i sommerferien. Billetten udstedes til alle statsbane- og privatbanestationer i Danmark (dog ikke til Bornholm).

Rejser

Det ser ud til, at sommerferien 1950 bliver den store rejsesæson: Et hold på ca. 25 elever fra IV og V realkl. og 3 lærere (Fog-Nielsen, frk. Christiansen og forstanderen) har planlagt en tur til England, arrangeret som en 14 dages udvekslingsrejse af World Friendship Association. Holdet skal indkvarteres i en by i det nordlige midtengland, Dewsbury. — 2 hold fra V, IV og III real-klasse på hver ca. 24 rejser til Norge i otte dage under ledelse af frk. Inga Nielsen, hr. V. Rønlev, fru Blirup, frk. Laursen og inspektør A. Hartvig.

Skolesparekasse

For at opdrage eleverne til sparsommelighed har skolen tilsluttet sig skolesparekasserne. Eleverne kan opspare ved køb af sparemærker hos fru forstander Danielsen.

Gymnastik

For 1. og 2. klasses vedkommende ønskes dragten således indrettet, at de kan gøre gymnastik uden anden forberedelse end at skifte sko. Fra 3. klasse og opefter må alle eleverne have gymnastikdragt. Drengene: Korte, mørkeblå benklæder, skjorte og sko. Pigerne: Mørkeblå kittel, mørke benklæder og sko.

Fritagelse for gymnastik

Dispensation for gymnastikundervisning kan kun gives, når motiveret lægeerklæring fremlægges. Ønskes en elev fritaget i kortere tid som f. eks. en uge, udbeder skolen sig skriftlig meddelelse fra hjemmet i hvert enkelt tilfælde.

Konfirmationsforberedelsen

er ofte meget generende for skolens arbejde. For at gøre denne gene så lille som muligt anmoder skolen om, at eleverne begynder deres konfirmationsforberedelser om foråret. Skolens skema lægges da under hensyn hertil.

Ferier og fridage

Sommerferie. Kongens og dronningens fødselsdag. En uge i oktober. Juleferie fra 23. december til 5. januar. Fastelavnsmandag. Påskeferie en uge fra onsdag før skærtorsdag. Pinseferie i to søgnedage. Kr. himmelfartsdag. En fridag i alle de måneder, i hvilken der ingen ferier indtræder. Alle ovennævnte dage er medregnet.

Udmeldelse ved undervisningspligtens ophør

Det hænder af og til, at forældre ønsker et barn udskrevet af skolen efter konfirmationen i april eller oktober; når dette ikke i alle tilfælde kan tillades, har det sin årsag i folkeskoleloven af

18. maj 1937, hvor det i § 43, 2. stk., hedder: »Undervisningspligten ophører med udgangen af et skoleår for de børn, der på dette tidspunkt er fyldt 14 år«. Et barn, der således fylder 14 år f. eks. den 7. december og bliver konfirmeret i april, kan derfor ikke udskrives af skolen før udgangen af skoleåret, d. v. s. pr. 31. juli

Elevantallet

Den 1. april 1950 havde skolen ialt 292 elever, heraf var 171 drenge og 121 piger.

221 var fra Århus og 71 fra oplandskommunerne.

Bogordningen

For at ordne bogspørgsmålet så let og navnlig så billigt som muligt for eleverne, påtager skolen sig at købe og sælge de brugte og nye bøger for de elever, som ønsker det. Man opnår derved altid at få de helt rigtige udgaver til den billigst mulige pris, og, *hvis bøgerne behandles omhyggeligt*, kan bogudgifterne holdes nede på et meget beskedent beløb. Hvert år spares eleverne herved for et beløb, der sammenlagt udgør flere tusinde kroner.

Ved et mindre årligt tilskud fra staten er skolen blevet i stand til at oparbejde en stadigt voksende samling af skolebøger, der *udlånes gratis* til elever i overskolen. Disse bøger må naturligvis afleveres til skolen efter endt brug, og hvis de bortkommer eller ødelægges, må de erstattes af låneren.

For at kunne blive delagtige i de fordele, bogordningen byder, er det absolut nødvendigt, at eleverne bestiller bøgerne til det nye skoleår og afleverer de gamle bøger før sommerferien.

Andre skolerekvisitter

I årets løb vil eleverne få brug for materialer til sløjd, tegning og håndarbejde.

I II realklasse skal hver elev anskaffe en lup og i III realklasse en passer.

Legat

Carl Schönheyders julegave

I maj 1948 mistede skolen en lille flink og sød elev fra 1. klasse, Carl Schönheyder. Han fik meningitis og døde i løbet af få dage. Lille Carl havde været meget glad for at gå i skolen, og han havde fortalt sin far og mor, at når han i frikvartererne følte sig lille og beklemmt mellem de store, ofte noget kåde drenge, var der en stor dreng, som ofte tog sig af ham og hjalp ham til rette, så han overvandt sin ængstelse. For at opmuntre de stores hjælpsomhed over for de små og for at skabe et varigt minde på skolen om deres

søn har Carls forældre, professor, dr. med. Fritz Schönheyder og frue, stiftet et legat, så der hvert år til jul er 50 kr. til rådighed som belønning til een eller to af skolens ældre elever, der har vist godhed og hjælpsomhed over for de små.

Carl Schönheyders julegave tildeltes:

i 1948 (den ovenfor nævnte store elev) John Eghøj Nielsen, V real,
i 1949 Gunnar Frandsen og Otto Reimers, begge V real.

Eksamen 1947

1. Inger Due Andersen (landmand A. Skovby) ...	13,69	- mg
2. Frederik Andreassen (frisør A., Galten)	14,64	- ug÷
3. Vagn Juel Christensen (revisor C., Århus) ...	12,96	- g×
4. Karen Elisa Christiansen (arbmd. C., Egå)	13,96	- mg
5. Svend Jørgen Durup (revisor D., Århus)	12,96	- g×
6. Bent Per Espersen (fiskeeksp. G., Århus)	14,71	- ug÷
7. Poul Scheel Glyø (repr. G., Århus)	12,40	- g×
8. Georg Gravesen (arbmd. G., Århus)	12,09	- g
9. Erik Grymer-Sørensen (dyrlæge G.-S., Galten)	12,80	- g×
10. Jørn Peter Hansen (farvehdl. T. H., Århus)	14,60	- ug÷
11. Louis Herløv Hansen (malerm H., Harlev)	14,10	- mg
12. Poul Have-Jørgensen (tømrerm. H.-J., Århus)	13,27	- mg÷
13. Carsten Hilberg (bankfuldm. H., Århus)	14,42	- mg×
14. Knud Gregers Horup (arbmd. H., Hjortshøj) ...	14,07	- mg
15. Bent Jensen (pakkerske fru J., Århus)	13,04	- mg÷
16. Ib Hellekov Jensen (blikkensl. J., Århus) ...	14,06	- mg
17. Inge Merete Jensen (skotøjsfabrk. J., Risskov)	14,18	- mg×
18. Niels Peter Jensen (gdr. J., Ormslev)	14,31	- mg×
19. Regnar Chr. Jensen (servitrice fru J., Kbh.)	14,31	- mg×
20. Vita Johansen (værkf. J., Åbyhøj)	12,00	- g
21. Britta Kondrup (komp. L. Svenstrup, Kbh.) ...	13,35	- mg÷
22. Lars Kruse Larsen (elektr. L., Århus)	11,60	- g
23. Svend Alfred Møller (repræsentant M., Århus)	12,07	- g
24. Henning Juel Nielsen (tømrer N., Århus)	13,33	- mg÷
25. Niels Harry Pedersen (sadelm. P., Hjortshøj) ...	14,58	- ug÷
26. Solveig Rytter (revisor R., Århus)	13,40	- mg÷
27. Henning Sørensen (enkefru S., Hjortshøj)	13,87	- mg

Eksamen 1948

A-klassen

1. Bjarne Brodtkarb (grosserer B., Århus)	12,90	- g×
2. Søren Bøtker (møbelhdl. B., Århus)	13,83	- mg
3. Dennis Hebsgaard Clausen (repr. C., Århus) ...	13,55	- mg÷

4. Beata Favrbø (vaskeriejer F., Århus)	13,03 - mg÷
5. Orla Faurschou Hastrup (gdr. H., Hjortshøj) ...	14,44 - mg×
6. Knud Holst (mælkehdl. H., Hjortshøj)	14,13 - mg
7. Søren Jaquet (værkm. J., Århus)	12,13 - g
8. Ole Holst Jensen (murer J., Århus)	14,12 - mg
9. Anna Løvschall Jørgensen (gdr. J., Skødstrup)	14,54 - ug÷
10. Jytte Byskov Kamstrup (billedsk. K., Århus) ...	13,59 - mg÷
11. Leif Knudsen (gdr. K., Egå)	14,13 - mg
12. Christa Kristensen (plejerske fru K., Århus) ...	13,94 - mg
13. Aase Laursen (malerm. L., Lystrup)	14,22 - mg×
14. Axel Eichsted Nielsen (apoteker N., Århus) ...	14,40 - mg×
15. Bent Eichsted Nielsen (apoteker N., Århus) ...	14,40 - mg×
16. Poul Gerhard Nielsen (murer N., Århus)	13,59 - mg÷
17. Signe Bak Rasmussen (gdr. R., Egå)	14,02 - mg
18. Georg Overgaard Sørensen (kirkebtj. S., Århus)	12,38 - g×
19. Lissie Sørensen (skolebtj. S., Århus)	12,59 - g×

B-klassen

1. Kirsten Bach (vognm. B., Århus)	12,60 - g×
2. Grethe Jensen (købmand J., Århus)	14,03 - mg
3. Henry Jensen (gdr. J., Hørslev)	13,27 - mg÷
4. Knud Jensen (repræsentant J., Brabrand)	14,50 - ug÷
5. Bent Porsfelt Jørgensen (direktør J., Åbyhøj)	13,51 - mg÷
6. Emma Kortsen (repr. K., Framlev)	11,58 - g
7. Inga Wad Larsen (fabrk. L., Århus)	13,57 - mg÷
8. Olga Marcussen (syerske fru M., Århus)	14,44 - mg×
9. Kamma Toft Nielsen (repr. N., Århus)	13,53 - mg÷
10. Kirsten Nielsen (gdr. N., Egå)	13,44 - mg÷
11. Ib Volkert Ohlsen (forvalter O., Århus)	14,09 - mg
12. Grethe Rasmussen (murer R., Århus)	13,48 - mg÷
13. Knud Semdal (isenkr. S., Århus)	13,75 - mg
14. Grethe Stoustrup (dyrlæge S., Harlev)	13,82 - mg
15. Vita Sønder (købmand S., Århus)	13,91 - mg
16. Anton Timm (arbm. T., Terp)	14,41 - mg×

Eksamen 1949

1. Karen Marie Christensen (plantageejer C., belgisk Congo)	11,47 - g
2. Kristine Filt (murer F., Århus)	12,17 - g
3. Inger Grauballe (tømrer G., Århus)	13,28 - mg÷
4. Georg Hansen (forvalter H., Århus)	13,29 - mg÷
5. Anton H. Jakobsen (cand pharm. J., Højbjerg)	13,49 - mg÷
6. Folmer Jørgensen (legetøjfabrik. J., Århus) ...	13,00 - mg÷
7. Gøsta Kondrup (handelsgartner K., Lystrup) ...	12,29 - g

8. Bruno Winther Larsen (montør W. L., Århus)	13,15 - mg÷
9. Henny Laurson (malerm. L., Lystrup)	13,60 - mg÷
10. Birgit Lisager (sognef. L.)	14,17 - mg×
11. Max Michelsen (reparatør M., Århus)	13,09 - mg÷
12. Birgit Lund Møller (maskinarb. M., Lisbjerg)	13,26 - mg÷
13. Knud Møller (fru M., Århus)	12,43 - g×
14. John Eghøj Nielsen (chauffør N., Århus)	13,54 - mg÷
15. Johs. Bay Nielsen (slagter V. Bach, Hjortshøj)	14,46 - mg×
16. Mogens Krarup Nielsen (tjener N., Århus)	13,97 - mg
17. Ruth Nielsen (vognmandskusk N., Århus)	14,43 - mg×
18. Erik Richter Pedersen (keledmontør E. Sørensen, Århus)	12,55 - g×
19. Johannes Petersen (værkfører P., Århus)	13,35 - mg÷
20. Kaj Sigsgaard (fru S., Århus)	14,38 - mg×
21. Birtha Sørensen (hotelejer S., Århus)	12,91 - g×
22. Kirsten Sørensen (typograf S., Åby)	12,73 - g×
23. Gunnar Udsen (alterdegn U., Århus)	13,78 - mg
24. Jørgen Wendelboe (entreprenør W., Århus) ...	11,96 - g

Skolens adresse er Hjelmensgade 10—12

Forstander I. C. Danielsens træffetid er skoledage kl. 14—15
eller efter aftale. Telefon 3151

Inspektør: A. Hartvig, Solbakken 37, Risskov. Tlf. Risskov 8379

CARL C. NIELSEN • AARHUS